

Nguyên tắc 2: Chuẩn bị tâm lý và tài chính – Sống sót trước, thắng sau

Lê Công Tráng

2025-04-06

“Giao dịch thành công không bắt đầu từ việc đoán đúng, mà từ việc chuẩn bị kỹ càng cho điều tệ nhất.”

Trong trading, hầu hết trader mới đều tập trung vào việc “tìm điểm vào lệnh ngon”, nhưng lại **quên mất phần quan trọng nhất**: chuẩn bị tâm lý và quản lý tài chính. Đây là yếu tố then chốt giúp bạn **tồn tại lâu dài** và sẵn sàng để thắng khi cơ hội thực sự đến.

Phần 1: Tâm lý giao dịch – Khi thua là chuyện bình thường

1. Bạn sẽ thua – hãy chấp nhận sự thật đó

Không có hệ thống nào thắng mãi. Kể cả trader huyền thoại cũng có chuỗi thua. Việc bạn **chấp nhận được thua lỗ một cách bình thường** sẽ giúp bạn giữ được lý trí khi mọi thứ đi ngược lại kế hoạch.

“Thắng không khiến bạn giỏi, thua không khiến bạn tệ – cách bạn phản ứng với cả hai mới là yếu tố quyết định.”

2. Thua liên tiếp có thể làm bạn “vỡ trận” nếu không vững tâm lý

- Trader vào lệnh tốt, nhưng sau 5 lệnh thua liên thì bỏ hệ thống → mất lợi thế thống kê.
- Một số người bắt đầu **revenge trade** để gỡ lại → càng thua nhiều hơn.

Giải pháp: Luôn nghĩ theo xác suất. Nếu hệ thống của bạn có winrate 50%, thì 5 lệnh thua liên tiếp hoàn toàn có thể xảy ra trong 100 lệnh. Đừng sụp đổ vì một chuỗi nhỏ.

Phần 2: Tài chính – Quản lý vốn để sống sót

1. Bao nhiêu tiền bạn sẵn sàng chấp nhận mất?

- Không nên dùng tiền vay, tiền cần gấp, tiền học phí, tiền ăn để trade.
- Hãy xác định rõ: **đây là số tiền tôi chấp nhận rủi ro để học và cải thiện kỹ năng.**

2. Rủi ro bao nhiêu mỗi lệnh là hợp lý?

Nguyên tắc chung: rủi ro **0.5% – 2%** tài khoản mỗi lệnh

Tài khoản	Rủi ro 1%	Số lệnh thua liên tiếp có thể chịu được
\$1,000	\$10	50 lệnh thua liên tiếp vẫn còn ~\$600
\$5,000	\$50	20 lệnh thua liên tiếp còn ~\$4,000

3. Tài khoản demo và tài khoản thật: Cần chuẩn bị khác nhau

- **Demo** giúp bạn luyện quy trình.
- **Tài khoản thật** giúp bạn luyện tâm lý, kiểm soát cảm xúc.

Đừng xem nhẹ tâm lý khi chuyển từ demo sang real – bạn sẽ thấy mình hành xử rất khác khi có tiền thật trên bàn.

Kết hợp tâm lý + tài chính = nền móng vững chắc

- Trader thắng dài hạn là người **biết thua hợp lý**, không phải người **không bao giờ thua**.
- Khi bạn có chuẩn bị, bạn sẽ không bị bất ngờ, và bạn sẽ không bị cảm xúc điều khiển hành động.
- Cũng giống như võ sĩ chuyên nghiệp luôn luyện đòn đỡ trước khi luyện đòn tấn công – bạn cần chuẩn bị để **sống sót** trước khi nghĩ đến **chiến thắng**.

Checklist chuẩn bị trước khi bắt đầu trading thực sự

- ☐ Tôi đã xác định rõ số vốn tôi chấp nhận rủi ro?
- ☐ Tôi có hệ thống quản lý vốn cụ thể (risk % mỗi lệnh)?
- ☐ Tôi có kế hoạch hành động khi thua 3–5 lệnh liên tiếp?
- ☐ Tôi chấp nhận thua như một phần tự nhiên của trading?
- ☐ Tôi đã backtest đủ để tin vào hệ thống?

“Tâm lý và quản lý vốn không phải là phụ kiện – chúng là nền móng của một trader thực sự.”